

De Saamwerker

Orgaan van de bond
van Christelijke
Gereformeerde
Mannenverenigingen
in Nederland

72ste jaargang
december 2015

4

PAGINA	IN DIT NUMMER:
2	Van de voorzitter
3	Meditatie Genesis 24:63
5	Bijbelstudie over Jozua 6
7	Bijbelstudie over Zacharia 14:12-21
10	Boekbespreking
11	Nieuws vanuit Veenendaal
12	Bondsdaglezing 2015 deel 1
16	Het genadeverbond, BGD, Par. 42
18	Geloofsgroei(2)
23	Vragen staat vrij

Colofon

**Uitgave van de Bond van Christelijke
Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland**

Internet: www.mannenbond-cgk.nl

Verschijnt 4x per jaar

Volgende uitgave D.V. medio februari

Commissie van redactie

A. Kok, Veenendaal
ds. C.J. Droger, Vlaardingen

Redactieadres

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon: 0318-529646
akok@kliksafe.nl

Secretariaat

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon 0318-529646
e-mail: administratie@mannenbond-cgk.nl
(voor boekrecensies, ledenadministratie e.d.)

Abonnement

Leden € 12,50 per jaar
Niet-leden € 17,50 per jaar
Losse nummers € 2,50 per exemplaar
Postgiro NL23INGB0000992401 t.n.v.
Bond van Chr. Geref. M.V. te Zeist

© Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt of vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of uitgezonden, hetzij elektronisch, mechanisch door middel van fotokopie, microfilm, opname of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende op het auteursrecht.

Van de voorzitter

Als ik dit stukje schrijf, is het vrijdagmiddag 16 oktober. De herfst is ingetreden. Het is bijna een week na de bondsdag. Wat mogen we terugzien op een gezegende dag. Wat was het fijn om elkaar in 'De Tabernakel' in Ede te ontmoeten. Ook de afgevaardigden van allerlei bonden die de moeite hadden genomen om naar Ede te komen. Zeer gewaardeerd! Wat hield ds. W.C. Polinder een bijzonder en boeiend referaat. Wat was de opkomst goed en hoe intens werd er geluisterd en gezongen. Uit de gestelde vragen bleek de grote betrokkenheid op het onderwerp. De HEERE gaf ons echt een gezegende dag. We zien er met grote dankbaarheid op terug. Onze secretaris vroeg me of ik mijn openingswoord wilde bewerken tot een meditatie voor deze Saamwerker. U treft hem hierna aan. Als u deze Saamwerker in handen hebt, hebt u alweer het vierde en laatste nummer van dit jaar in handen. Wij hopen dat u er weer mee aan de slag kunt en dat de inhoud van het blad tot een boeiende en zegenrijke bespreking op de vereniging zal leiden. In de komende tijd gaat het bestuur alweer nadenken over het thema van de bondsdag in 2016. Als u suggesties hebt, horen wij dat graag van u. De HEERE geve u gezegende avonden rondom Zijn Woord.

Een hartelijke groet, geliefde broeders!
Ds. C.J. Droger

Een man van gebed

Ds. C.J. Droger

Openingswoord Bondsdag 10-10-15

En Izak was uitgegaan om te bidden in het veld tegen het naderen van de avond
(Gen. 24:63)

Een sympathiek mens

Als we in de Bijbel nagaan wat daarin over Izak gezegd wordt, komt hij op ons over als een sympathiek mens. Als een man in wiens leven je iets ontdekt van een integere en oprechte levenshouding. Zover wij weten, heeft God hem voor grote zonden bewaard. Het enige negatieve dat wij over hem lezen is dat hij zijn zoon Ezau voortrekt op Jakob en de Schrift zegt dat hij dat doet, omdat het wilddraad naar zijn mond is. Niets menselijks is Izak dus vreemd. En hoewel hij van Godswege gehoord heeft dat de meerdere de mindere dienen zal, wil hij toch aan Ezau de grootste zegen geven als het moment daar is om te gaan zegenen. Via een wonderlijke weg zorgt de HEERE ervoor dat Jakob de grootste zegen krijgt en niet Ezau. Maar verder lezen we geen negatieve dingen over Izak in de Bijbel. Hij is een man geweest die dicht bij de HEERE leefde en zich gewillig onderwierp aan de weg die de HEERE hem wees. Dat blijkt ook als zijn vader Abraham het voorstel doet om niet met een vrouw uit Kanaän te trouwen. Als Abraham voorstelt om een van zijn knechten naar Mesopotamië te sturen om daar een vrouw voor Izak te zoeken, stemt Izak daar van harte mee in. Hij geeft dit over in de handen van de HEERE en wacht af wat Hij doet.

Nu al zou de vraag gesteld kunnen worden: hebben wij door Gods genade dezelfde levenshouding als Izak? Kan ook van ons worden gezegd dat we integere en oprechte mensen zijn? Hoe staan we bekend op de mannenvereniging?

Een biddend mens

Intussen is de knecht van Abraham al een hele tijd op pad en moet Izak afwachten wat deze tocht zal opleveren. Hoe doet hij dat? In onze tekst staat dat Izak biddend met deze zaak is bezig geweest. In zijn latere leven blijkt ook deze houding. Als hij en Rebekka geen kinderen krijgen, gaat hij samen met zijn vrouw daar de HEERE ernstig om bidden. En dat gebed wordt door de HEERE verhoord. Op dezelfde manier is Izak bezig geweest met het krijgen van een vrouw. In onze tekst staat dat hij tegen het naderen van de avond zijn tent verlaat en het veld ingaat. Hij zoekt dus de eenzaamheid op. Hij wil alleen zijn. Alleen met zijn God. En wat wil hij daar dan doen? In het Hebreeuws wordt voor 'bidden' een woord gebruikt dat maar één keer in het Oude Testament voorkomt. In het Hebreeuws komt het verder ook niet veel voor en vandaar dat er verschillende vertalingen van worden gegeven. Veel vertalingen kiezen voor: 'bidden'. Andere mogelijkheden die ik aantrof, zijn: 'overdenken, mediteren, treuren, wat afleiding zoeken'. Ik denk dat we vooral aan de eerste drie vertalingen mogen denken. Wat gaat Izak doen in het

veld? Hij gaat daar overdenken wat hem te wachten staat. Hij gaat daar mediteren over de weg van de HEERE in zijn leven. En tegelijk gaat hij bidden om een gezegende afloop van de reis van de knecht van zijn vader. Dat doet hij dus in de eenzaamheid. Inderdaad, zó gaan mediteren en bidden het beste.

Izak was dus een man van gebed. Kan dat ook van ons gezegd worden, broeders? Zouden ook wij geregeld de binnenkamer op om in de stilte de HEERE te ontmoeten? Om daar voor Zijn aangezicht Zijn Woord te overdenken, te mediteren over Zijn leiding in ons leven en te bidden om Zijn zegen voor onszelf en voor anderen? Weten wij nog wat het is om een binnenkamer te hebben?

We weten allemaal in wat voor hectische tijd we leven. Wat komt er veel op ons af en wat zijn onze dagen vaak tot aan de rand gevuld. En dan komen daarbij nog de zorgen van het leven. Of van kinderen en kleinkinderen die andere wegen gaan dan je wilt. En kerkelijk kan er ook van alles aan de hand zijn. Wat is het belangrijk dat we dagelijks de eenzaamheid ingaan. Om te doen wat Izak in het veld deed. Ons tekstverband laat zien dat dat uitermate nuttig en zegenrijk is.

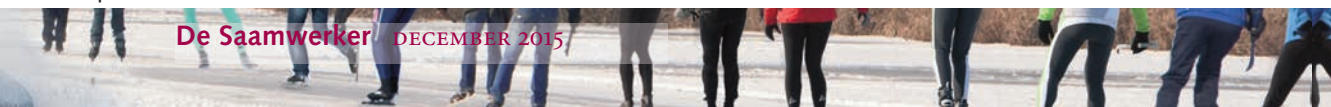
Een verhoord mens

Mooi is wat er op onze tekst volgt. We zien het voor ons. Izak is in het veld in gebed. In de Bijbel staat niet welke gebedshouding hij daarbij aangenomen heeft. Op een bepaald moment hoort hij in de verte geluid. Hij heft zijn ogen op, lezen we er en dan ziet hij in de verte een bekende stoet. Hij herkent

de kamelen van zijn vader. Heeft de knecht van zijn vader een vrouw voor hem gevonden? Gaat God zijn gebed verhoren? Even later blijkt dat God de missie heeft gezegend. Op een bijzondere manier brengt God Izak en Rebekka bij elkaar. Ze wandelen elkaar tegemoet en Izak is de eerste persoon die Rebekka in Kanaän ontmoet. Izaks gebed wordt op een rijke manier verhoord. Hij heeft in Rebekka een lieve, godvrezende vrouw gekregen.

We leren hier dat God een God is die gebeden verhoort. En dat Hij dat soms doet op een bijzondere manier. Dat mag ons beemoedigen. Als we nog even denken aan de kinderen en kleinkinderen die andere wegen gaan, kan de moed ons wel eens ontzinken. Zou het ooit nog goed komen? Of: houd ik het vol om met deze moeilijke situatie om te gaan? Ook met andere dingen kun je worstelen in het gebed. Het is niet te vergeefs laat de tekst zien. God is een verhorend God. Op het gebed doet Hij grote wonderen.

En nee, dan niet om ons of omdat wij zo intensief gemediteerd en gebeden hebben. Izak kreeg Rebekka niet op grond daarvan. Gebedsverhoring is altijd gegrond op het werk van Christus. Op het offer dat Hij bracht aan het kruis van Golgotha. En op Zijn voorbede die door Hem gedaan wordt aan de rechterhand van Zijn Vader. In Christus is God een verhorend God. Hebt u dat ook al ervaren?

Intocht in het erfland

Lezen: Jozua 6.

Inname van Jericho

De gevallen muren van Jericho spreken van goddelijke krachten, die de wereldgeschiedenis voortstuwen tot in onze tijd.

Vers 1. Jericho had haar poorten gesloten, afgegrendeld voor dat volkje uit de woestijn.

De palmenstad met haar sterke muren gold voor een onneembare vesting. Wie doet ons wat?

Vers 2. De redding is van de Heere. Ik geef Jericho ... in uw macht.

Vers 3 - 5. Instructies van de Heere, de Engel des Heeren.

Het komt erop neer, dat alle soldaten elke dag een keer om de stad moeten trekken en op de zevende dag zeven keer.

Voorop de zwaar gewapenden. Dan zeven priesters die op de zeven ramshorens blazen. Dan de ark en vervolgens achter de ark de oudere en minder weerbare soldaten.

Jozua geeft drie bevelen: Ten aanzien van de ark, ten aanzien van het zwijgen en het juichen van het volk, en ten aanzien van de vloek die over Jericho is uitgesproken.

Vers 6 - 9. De ark. Ook hier staat de ark centraal. Het geheim van de doortocht door de Jordaan wordt ook het geheim van Jericho's val. De gewapenden voorop, en dan de zeven priesters, elk met een ramshoorn, lopen voor de ark uit. De ark is het middel-

Ds. H. de Graaf

punt van de stoet en de priesters hebben meer te doen dan de soldaten. De Heere zal deze stad geven aan het volk als teken van Zijn trouw, als onderpand van de erfenis. Opmerkelijk: het getal zeven. Zeven priesters, zeven ramshorens, zeven dagen om de stad trekken en op de zevende dag zeven keer. Zeven is het heilig getal. Het getal van de eed. De Heere zal zijn belofte zeker vervullen.

Opmerkelijk ook: Alles concentreert zich op de ark. Symbool van Gods tegenwoordigheid, op grond van het bloed op het verzoendeksel, dat verzoenende kracht heeft. De ark predikt Gods genade in Christus. Jericho valt dankzij Gods genade. De tijdelijke en eeuwige erfenis is alleen aan de Heere te danken.

Vers 5, 10, 16 en 20. Zwijgen en juichen. Gij zult niet juichen en uw stem niet laten horen. Een zwijgende processie rond Jericho. Zwijgen en nog eens zwijgen. Terwijl Jericho spot en lacht en in spanning is. Alleen het voortdurend geluid van de ramshorens wordt gehoord: een gebed, gebroken, dringend en smekend. Dit zwijgen betekent geloven dat de Heere zal doen wat Hij beloofd heeft. Dit zwijggebod is een geloofsgebod. Hier wordt oefening in het geloven gevraagd: doch gij mijn ziel, het ga zo 't wil, stel u gerust, zwijg Gode stil, Zijn hulp zal blijken. De toe-eigening van het heil is Gods werk, maar het geloof is het middel waardoor Gods werk ons deel wordt. Het gelovig pleiten op Gods beloften

in Christus wordt nooit beschaamd. Wandel maar stillekens achter Hem aan. Hij gaat vooraan. Hij wijst u de wegen.

Het juichbevel komt pas op de zevende dag na de zevende ommegang. Wat een aanvechtingen voor het geloof, al die dagen. Van binnenuit en van buitenaf. Wat een spanning. En dan..., als de priesters de langgerekte toon laten horen - het bevel: Juicht! Omdat de muur gevallen is? Nee, er moet in het geloof gejuicht worden, VOORDAT DE MUUR IS INGESTORT. EEN JUICHEN IN HET GELOOF. En dan? Stort de stadsmuur ineen en kan het volk daaroverheen klimmen. Zwijgen en juichen. In het geloof. Zie Hebr. 11 : 30.

God maakt die goddeloze stad machteloos. Zie ook 2 Thess. 2 : 8 en 1 Thess. 4 : 16. Eveneens een grote stilte in Openb. 8 : 1, voordat de bazuinen van Christus' wederkomst en het eindoordeel klinken. Jericho: voorspel van Gods gericht over een goddeloze wereld, over allen, die de waarheid in ongerechtigheid ten onder houden.

Vers 17- 19, 21, 24. De stad wordt door de ban aan de Heere gewijd. Mens en dier moeten worden gedood. Alles moet worden verbrand. Alleen de metalen voorwerpen, vers 19, worden voor de dienst van God apart gezet. Voorspel van 2 Petrus 3 : 7. God is nog geduldig. 2 Petrus 3 : 9. Het Evangelie kent twee wegen. Johannes 3 : 36.

Vers 17, 22, 23, 25. De uitzondering: Rachab en haar familie worden gered uit het stuk muur, dat overeind bleef staan. Eerst zijn zij buiten de legerplaats, later worden zij in Israel opgenomen. Door het geloof zijn ze niet omgekomen met de ongehoor-

zamen. Hebr. 11 : 31. Jac. 2 : 25. Stammoe-der van Christus. Zie ook Matt. 1 : 5

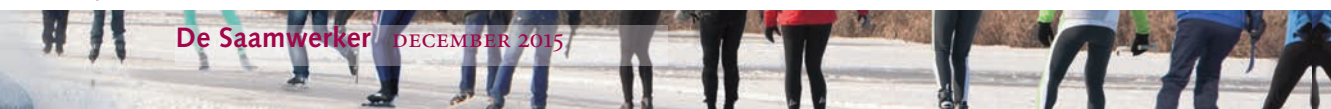
Vers 26. Jozua zweert namens de Heere een vloek over de herbouw van Jericho.

Herbouw van de muren, als bolwerk, zou een brutale streep zijn door Gods genade-werk.

God geeft de erfenis puur uit genade en alleen door het geloof. Wie God verlaat heeft smart op smart te vrezen. Jozua: het boek der monumenten. Opdat wij niet vergeten.

Vragen

1. Vindt u dat het zwijgen van het volk passiviteit of activiteit is, en waarom vindt u dat?
2. Op welke wijze vielen de muren?
2. De ramshorens waren voor godsdienstig gebruik, bv. Lev. 25 : 9. Ook bij Jericho?
3. Wat vindt u van de uitleg, dat de muren van Jericho waren verzakt of al door slagregens waren ondermijnd op dat moment?
4. Wat betekent de ban over Jericho vandaag voor ons en onze wereld?
4. Zie 1 Koningen 16 : 34.
Hoe is deze vloek van Jozua vervuld?
5. Deze geschiedenis, wat zegt het ons over de toe-eigening van het heil?
6. Wat kan dit gedeelte ons zeggen over de muren in ons leven, die onneembaar lijken?
7. Hoe en waarom werden Rachab en haar familie gered? Vanwege verraad aan haar volk?
8. Wat betekent voor ons vandaag Matt. 21 : 31?

Zacharia 13

Zacharia 14:12-21

Terwijl we verder lezen in het laatste hoofdstuk van Zacharia zouden we bijna vergeten dat er ook nog vijanden zijn van God en Zijn volk. Na de inzet van dit hoofdstuk, vers 1 en 2, zien we die vijanden in geen velden of wegen meer. De profeet die Gods Woord hier doorgeeft, wordt zo overweldigd door het machtige perspectief van de stad van God en de veiligheid en de zekerheid die het wonen in die stad biedt, dat de vijanden uit zijn gezichtsveld verdwenen lijken te zijn. De inwoners van de stad zijn veilig. Geen onheil zal de stad meer verstoren waar God Zijn woning heeft verkoren. De koninkrijken spanden samen, maar God verhief Zijn stem en de aard' versmolt, voor 's Hoogsten toorn vervaard. Aan die woorden van Psalm 46 moeten we onwillekeurig denken, wanneer we het slot van Zacharia lezen. Zo ver is het echter na vers 11 nog niet. NOG niet! Vers 12 vertelt ons wat de toekomst van de volken zal zijn, van de heidenen die vijandig blijven tegenover God en zijn volk.

Het oordeel over de volken

In vers 12 en volgende blijkt dat de toekomst van hen die vijandig staan tegenover de Heere en Zijn volk en Zijn stad niet onzeker is. Zij leven niet naast elkaar voort, al dan niet gescheiden door een muur. Gods vijanden zullen vergaan. Een paar maal is er in deze laatste verzen sprake van een plaag, die de vijanden zal treffen. Dat woord "plaag" riep in die tijd de gedachte op aan de verschrikkelijke ziekte van de melaats-

Ds. J. Westerink

heid, die een mens buiten de gemeenschap plaatste en hem onrein maakte en die ten slotte leidde tot de dood. Die plaag werd gezien als een straf van God. Wie door de melaatsheid geplaagd werd, mocht niet in het huis van God komen.

Daarbij doet het woord "plaag" denken aan de plagen die Egypte troffen in de dagen van Mozes. Ook hier zien we weer een overeenkomst met de Openbaring van Johannes. Van het ene moment op het andere zullen Gods vijanden getroffen worden door een verschrikkelijke plaag. Op de plek waar ze staan – ze hebben niet eens tijd om te gaan liggen – zal al hun vlees van hun botten verdwijnen. Hun ogen zullen uit de kassen rollen. Hun tong zal verteren in hun mond. Het is een afschuwelijk beeld dat hier getekend wordt van de ondergang van Gods vijanden. Zij vergaan. In de paniek die ontstaat, vallen zij op elkaar aan, voorzover ze dat nog kunnen. En de dieren die zij gebruiken in de strijd, treft hetzelfde lot. Eén groot knekelveld blijft over van die machtige geallieerde legers, die dachten een gemakkelijke overwinning te behalen. De buit die ze onderweg al veroverd hadden, valt in de handen van Gods volk. Ook al weer in overeenstemming met de boodschap van de Openbaring. De heerlijkheid van de volken zal binnen het nieuwe Jeruzalem worden gebracht. De nederlaag van de heidenen en de overwinning van Gods volk is volkomen. Zelfs niet de kleinste terreur – of guerillagroep blijft over om hier of daar nog een speldeprik uit te delen. Gods volk woont

veilig. De vijanden zijn vergaan. Een stille, diepe vrede daalt op de aarde neer. Wanneer wij de verzen 12 – 15 lezen en letten op de stelligheid waarmee de profeet van God deze dingen beschrijft, beseffen wij: hier gaat het naar toe. Wat een dwaasheid wanneer een mens zich in brutaal ongelooft tegen deze God blijft verzetten. Gods vijanden zullen vergaan. Aan dit oordeel kan slechts die mens ontkomen, die het heden van deze God leert verliezen en in berouw en bekering voor Hem buigt. U weet toch wel dat in de zwaarste oordeelsaankondigingen altijd weer de roep klinkt: “Bekeert u, bekeert u, want waarom zou u sterven?”

Wie gaat er mee naar het Loofhuttenfeest in de stad van God?

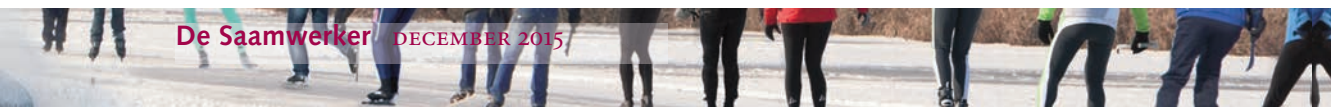
In vers 16 blijkt dat die ernstige waarschuwing toch wel enig effect heeft. Er is een overblijfsel van de heidense volken die tegen de Godsstad optrokken, dat veranderd, bekeerd is. Het is maar een minderheid, een rest, die niet langer strijdt tegen Jeruzalem. Ze gaan naar Jeruzalem om daar het Loofhuttenfeest te vieren, het feest van de thuiskomst van Gods volk in Gods stad. Het feest van Gods volk dat na de reis door de woestijn van deze wereld en na de strijd tegen de vijanden die tot het laatste toe hun ondergang wilden bewerken, thuis komt in de stad waar de Heere voor eeuwig wonen zal temidden van Zijn volk. Kennelijk profeteert Zacharia hier de thuiskomst van de gelovigen uit de heidenen, de kleine kudde, maar toch een schare die niemand tellen kan. Het beeld dat Openbaring 7 van die schare tekent, spreekt ook van het Loofhuttenfeest. Die mensen mogen delen in de

vreugde en de overvloed en het leven dat de Heere geeft aan Zijn volk. Psalm 22 zingt al van de eindigen der aarde die zich tot de Heere bekeren en voor zijn aangezicht zullen aanbidden.

Helaas, het is maar een overblijfsel. De meerderheid buigt niet en bekeert zich niet en zo voltrekt zich de definitieve eeuwige scheiding. In vers 17 lezen we dat er over die anderen geen regen zal zijn. Nu is regen in de Bijbel levensnoodzaak. Geen regen betekent dan ook oordeel van God, denk maar aan de geschiedenis van Elia en koning Achab. Er is geen water, dan kan ook het loofhuttenfeest niet gevierd worden. Dan staat de Fontein droog die zorgt voor leven en reiniging (13:1). Dat betekent ondergang, ook voor de Egyptenaren, die menen dat ze geen regen nodig hebben omdat zij de Nijl hebben als waterleverancier. Dat is de vergissing van mensen die menen dat ze God niet nodig hebben en dat ze zichzelf wel kunnen redden. De beelden van vers 12 e.v. zijn aangrijpend. De beelden van vers 17 – 19 zijn zo mogelijk nog aangrijpender. Ze spreken van mensen die God niet nodig hebben. Ze hebben de regen niet nodig. Ze kennen de vreugde niet van het optrekken naar de Godsstad om daar het feest te vieren van de Heere Die temidden van Zijn volk woont. Misschien zijn ze wel dringend genodigd: “Kom ga met ons en doe als wij”. Maar ze gingen niet. Straks is het te laat en blijft niets anders over dan eeuwige dorst, eeuwige droefheid en tandengeknars.

De heilige stad

In vers 20 lezen we nog één keer “Te dien dage”. De woorden die volgen vormen de climax van dit apocalyptische profetenboek.

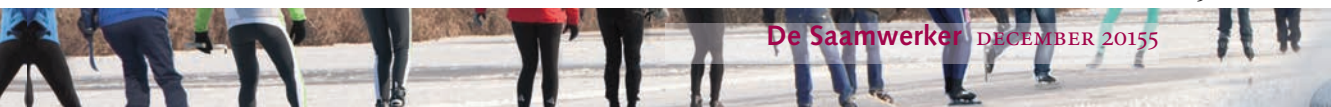

Hier loopt het op uit. De Heere Die Jeruzalem nog verkiest, zal daar Zelf zorg voor dragen. Hoe moeten we ons die stad van God voorstellen? Och, eigenlijk kunnen we er ons geen voorstelling van maken. Neem nu het eerste beeld dat we vinden in vers 20. Op de bellen van de paarden zal staan: DE HEILIGHEID DES HEEREN. U ziet dat die laatste woorden met allemaal hoofdletters geschreven zijn. Het is dan ook geen gewone inscriptie. Iedere Israeliet wist dat deze woorden stonden op de gouden voorhoofdsband van de hogepriester. En iedere Israeliet wist ook dat die band met die woorden aan de hogepriester die hem droeg, het recht gaf om binnen te gaan in het binnenste heiligdom van de tempel in Jeruzalem. Hij mocht op de grote verzoendag binnentreden in het heilige der heiligen om daar bloed te sprengen op het verzoendeksel op de Ark van het verbond. Niemand anders mocht daar komen, geen priester, niemand uit het volk. Alleen hij die die band droeg.

Nu schrijft Zacharia, dat die woorden zelfs op de bellen der paarden zullen staan. Nota bene: paarden hoorden niet bij Israel. De heidenen vertrouwden op de benen van de paarden op het slagveld. Maar Israel moest zijn vertrouwen stellen op de Heere alleen. Het was een teken van wereldgelijkvormigheid toen in de dagen van koning Salomo paarden in Israel werden ingevoerd. Wat Zacharia hier schrijft, lijkt een teken van pure wereldgelijkvormigheid. Dat geldt ook van dat andere beeld. Wat je gebruikt in de wereld, hoort niet bij de dienst van God. Wat geheilgd is voor de dienst van God, hoort niet in de wereld van de keuken. Wat hier gebeurt, lijkt heiligschennis.

Zacharia schetst echter een ander beeld. Niet het beeld van heiligschennis door een volk dat God niet eert. Maar het beeld van heiligmaking. Het hele leven wordt geheilgd. Te dien dage. Dat is de grote dag van Gods toekomst, zo hebben we gezien. Maar Zacharia leert ons ook dat die grote dag begint met Pinksteren. Hier is sprake van het werk van de Heilige Geest, dat begint op Pinksteren en dat in het leven van een zondaar begint met het wonder van de wedergeboorte. Hier is sprake van levensheiliging. Dat werk begint in het heden der genade en wordt voleindigd “te dien dage”. Het is Gods werk. Hij doet het, “Niet door kracht noch door geweld maar door Zijn Geest”. Er is niets dat buiten dat vernieuwende en heiligende werk van Zijn Geest valt. Of ja, wat daar buiten valt, blijft ook buiten de stad en het huis van de Heere.

Dat zien we tenslotte ook. Er zal geen Kanaaniet meer zijn in het huis van de Heere. Nu loopt het nog door elkaar, maar straks zal voor die Kanaanieten de deur gesloten zijn. Nu nog niet. Nu is de poort nog open. Ook voor kinderen van Kanaan de gevloekte. Maar wie zo’n mens blijft, onder de vloek, een natuurlijk mens die de Geest niet heeft, die staat straks buiten. Eens doet de Heere de deur dicht, definitief, evenals de deur in de ark van Noach. Dan is voor eeuwig verloren een ieder, die de Fontein wel gezien heeft maar niet gekomen is om te drinken van het water des levens om niet. Niet gekomen om gewassen te worden in die heilsfontein. Geen Kanaaniet. Niet één zal daar zijn. Als u zich dit moet aantrekken, doe dat dan ook. Nog klinkt de roepstem: Kom tot dit water!

Gespreksvragen

1. Kunnen en mogen wij ons verheugen in de ondergang van Gods vijanden? Wanneer en hoe? Zie Z.19, vr.en a. 52 HC.
2. Begrijpt u na het lezen van dit Bijbelgedeelte waarom de Christelijke Kerk vandaag het loofhuttenfeest nog niet viert?
3. Kunt u voorbeelden geven waaruit blijkt dat de Heere ook vandaag mensen uit de volken trekt om zich te voegen bij Gods volk?
4. Kunt u in uw leven en in uw huis op alles het opschrift zetten: DE HEILIGHEID DES HEEREN? Noem eens een paar dingen. Zijn er mensen of zaken in uw leven op wie en waarop dat opschrift niet past? Wat doet u daarmee?
5. Kent u Kanaanieten ? Hebt u een boodschap voor hen?
6. Wat heeft u aangesproken in de profetieën van Zacharia?

Boekbespreking

Kennis in viervoud, door ds. H.Korving

“Ken de Heere- Ken jezelf- Ken je Bijbel- Ken je toekomst”

Ware kennis van God gaat samen met zelfkennis, wordt ontleend aan de Bijbel en leidt tot gefundeerde hoop. Ware kennis komt voort uit een waar geloof, vaste hoop en vurige liefde.

Over deze wezenlijke geloofszaken gaat dit boek. Dit alles bij het licht van de Schrift. Daar klopt immers het geestelijke leven in. Daar houden beschouwingen en redeneringen op, en begint het aanbidden en oprecht dienen van God in wederliefde en gehoorzaamheid. Het is zo belangrijk om je te blijven verdiepen in de kernwaarheden van de Bijbel. Dit boek (350 pagina's) wil ons daarbij helpen. Het woord “kennis” in de titel gaat om ware geloofskennis.

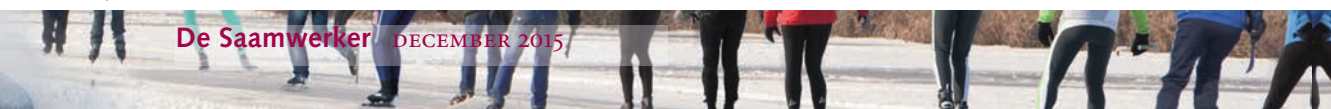
Het boek is geschreven voor jongeren, maar.....ook zeer geschikt voor studieringen en verenigingen. Per paragraaf zijn er gespreksvragen. We hopen van harte, dat dit boek, geschreven door ds. H.Korving op Urk, veel gebruikt zal worden.

Ik eindig met een zin die mij in dit boek trof: “Het kennen van God en Christus vervult het hart met een diepe en levende hoop”.

Uitg: Brevier, Prijs: € 24,95

ISBN 9789491583650

A.Kok

Nieuws uit Veenendaal

Wanneer we nog even terugdenken aan de Bondsdag van 10 oktober, kunnen we alleen maar zeggen: Wat was het goed met velen in Ede te zijn. Het is altijd weer een verrassing om te zien wie er zijn gekomen. Veel bekende gezichten, maar nu waren er ook broeders voor het eerst aanwezig. Sommige hadden zelfs hun echtgenote meegenomen. De gehoorde reacties waren positief! Het thema van deze dag werd door ds. W.C. Polinder uitgediept, aan ons hart gebracht, en in de praktijk van alle dag neergezet. Tijdens de forumbespreking bleek wel, vanuit de vragen die werden gesteld, dat het praktische onderwerp van deze dag "Als mijn (klein)kinderen andere wegen gaan" bij veel ouders en grootouders geen onbekende zaak is.

We bedanken ds. Polinder, de forumleden voor hun inzet. De broeders van de mannenvereniging van Ede worden heel hartelijk dank gezegd voor hun organisatorische inzet.

De Saamwerker die nu voor u ligt is al weer het laatste nummer van dit jaar. In dit nummer leest u de laatste bijbelstudie over het boek Zacharia. We danken ds. J. Westerink heel hartelijk voor zijn bijdragen.

In 2016 hoopt ds. D.J. van Vuuren een korte serie te starten over "De Samaritaanse vrouw". De tijd gaat snel. We leven al weer richting de Adventsweken en het Kerstfeest. De geboorte van Christus om te zoeken en zalig te maken, wat verloren is.

Bij Hem is rust te vinden voor een onrustig

hart! Misschien voelt u zich rond de a.s. feestdagen erg alleen en verdrietig. Richt uw oog in alle stilte op Immanuël: God met ons.

Namens het bestuur, wens ik u allen gezegende Kerstdagen, en ook een voorspoedig 2016.

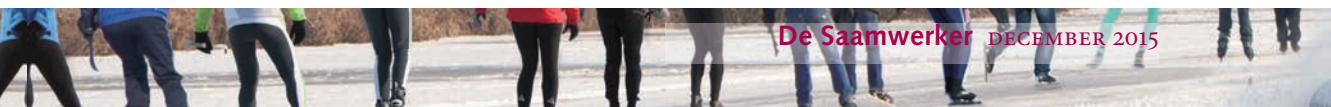
Moge de Heere met ons gaan het nieuwe jaar in: persoonlijk en onze verenigingen

A.Kok (secretaris)

Even aandacht voor:

- De Besturenmiddag zal worden gehouden D.V. zaterdagmiddag 5 maart om 14 uur te Baarn
- Uiterste inleverdatum kopij voor De Saamwerker nummer 1-2016: zaterdag 30 januari

Op de districtsavond D.V. 30 november hoopt dr. D. J. Steensma te spreken over "Gastvrijheid" n.a.v. Hebr. 13 : 2, waar het gaat over herbergzaamheid. Het wordt gehouden in de Chr. Geref. kerk te Damwoude. Aanvang: 19.45 uur. We hopen vele broeders te mogen ontmoeten.

Wat als kinderen andere wegen gaan?

Lezing Bondsdag 2015 (1) - ds. W. C. Polinder

De deur van het ouderlijk huis en van het ouderhart dient altijd open te staan voor kinderen die een andere weg gaan, stelt ds. W. C. Polinder.

Wat doe je als ouders of grootouders als je kinderen andere wegen gaan? Wat is dan belangrijk? Ik noem vijf dingen:

1. Blijf je kind onvoorwaardelijk liefhebben. Als ouders heb je een bijzondere relatie met je kind. Je hebt het onvoorwaardelijk lief. Je kind doet er niets voor om die liefde in jou wakker te roepen. Je houdt van je kind, omdat het je kind is. Daarmee stel je als ouders de liefde van God present. Die is ook onvoorwaardelijk. Ook die hoeft je niet te verdienen. Die mag je ontvangen. Als een geschenk. Uit genade.

Die onvoorwaardelijke ouderlijke liefde is van groot belang. Pas op om voorwaarden te gaan stellen aan het liefhebben van je kind, ook als

het ouder is geworden. Blijf het onvoorwaardelijk liefhebben.

De gelijkenis van de verloren zoon is hiervan een schitterend voorbeeld. Wat opvalt in deze gelijkenis is dat de vader zijn zoon laat gaan. En dat ondanks dat die zoon hem

BOND VAN CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE MANNENVERENIGINGEN IN NEDERLAND

Secretaris: A.Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
Tel. 0318-529646
e-mail: akok@klikSAFE.nl

Aan Zijne Majesteit Koning Willem- Alexander,
Paleis Noordeinde,
Postbus 30412,
2500 GK 's Gravenhage.

Veenendaal/Ede, 10 oktober 2015.

Majesteit,

De Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen houdt vandaag in de kerk 'De Tabernakel' te Ede zijn jaarlijkse Bondsdag. Het thema van deze Bondsdag is: "Als mijn kinderen en kleinkinderen andere wegen gaan."

Tijdens deze Bondsdag willen wij de gevoelens van onze hartelijke betrokkenheid bij het Koninklijk Huis benadrukken.

We zijn dankbaar dat U Uw taak als Koning van ons land mag vervullen. Uw ambt is een taak en een roeping die niet met wijsheid kan worden verricht zonder dat daarbij de diepe afhankelijkheid wordt gevoeld van de almachtige God. Juist in deze tijd van onzekerheden, zorgen en politieke spanningen, binnen en buiten ons werelddeel, wordt te meer beseft dat er geen grotere zekerheid is dan het Woord van de Heere God. Er is geen betere toekomst dan een biddend leven met Christus.

Uw overgrootmoeder, wijlen Koningin Wilhelmina, sprak aan het begin van de 20-ste eeuw de volgende woorden: "Het is mijn levendige wens, dat een ieder, die in Christus als Zijn Zaligmaker gelooft, in dat geloof moge worden gesterkt en dat wij allen waarachtige getuigen des Heeren mogen zijn."

Dat geeft houvast, zegen en hoop in zorgvolle tijden, voor U als Koning en voor alle burgers van het Koninkrijk der Nederlanden.

U mag zich verzekerd weten van ons voortdurend gebed, opdat U onder de rust en zegen van de Koning der koningen Uw ambt mag vervullen en ons land mag dienen.

Van harte wensen wij U wijsheid en Gods zegen toe, voor U persoonlijk, gezin en familie.

Met gevoelens van de meeste hoogachting,
namens de Chr. Geref. Mannenbond,

ds. C.J. Droger
voorzitter.

A.Kok,
secretaris.

diep beledigt door nu al zijn erfdeel op te vragen. De vader verbreekt de relatie met zijn kind niet. Zijn kind verdween uit zijn huis, maar niet uit z'n hart. Als de zoon terugkeert, omhelst de vader hem vanuit zijn vaderrol, vanuit zijn identiteit: Ik ben en blijf je vader, voor altijd! Jij bent en blijft mijn kind, voor altijd, wat je ook gedaan mocht hebben.

Als ouders mogen wij de kunst van deze

vader afkijken als onze kinderen en kleinkinderen andere wegen gaan. Laat de deur van je huis en hart altijd, altijd openstaan. Ook al ben je het absoluut niet eens met wat hij of zij doet of denkt, het blijft je kind.

2. Realiseer je dat opvoeden ook is: loslaten en losmaken. Na de geboorte van je kind begint een proces van jaren waarin je als ouder een bijzondere verantwoordelijkheid draagt je kind op te voeden. Naarmate je

kind ouder wordt, doe je telkens een stapje achteruit, om zo je kind te begeleiden tot volwassenheid. Opvoeden is loslaten. Tegelijkertijd blijft die bijzondere band met je kind bestaan. Die is onverbreekelijk. Wat een kind ook doet.

Als opvoeders geef je je kind steeds meer de ruimte om zelf iemand te worden. Een mens met een eigen persoonlijkheid, een eigen leven, eigen keuzes, los van z'n ouders. Misschien is dat wel een van de moeilijkste dingen als opvoeders: je kinderen loslaten. Afstand doen van de rol die je jarenlang hebt gehad als opvoeder. Je langzaam maar zeker terugtrekken. Je kind de mogelijkheid geven om eigen keuzes te maken. Ook als je daar als ouder moeite mee hebt of als je zelf andere keuzes zou maken. Opvoeden heeft naast loslaten ook te maken met losmaken. Je geeft als ouders je kinderen niet alleen steeds meer zelfstandigheid, kinderen vragen ook om steeds meer zelfstandigheid, steeds meer ruimte. Dat betekent dat een jon-

DIENT VAN HET KONINKLIJK HUIS

'De Weleerwaarde Heer
Dominee C.J. Droger, Voorzitter en
de Heer A. Kok, Secretaris
Bond van Christelijke Gereformeerde
Mannenverenigingen in Nederland
p/a Regentesselaan 66
3905 GX VEENENDAAL

NO.
15/jbg
ONDERWERP

'S GRAVENHAGE
15 oktober 2015
PALEIS NOORDENDE

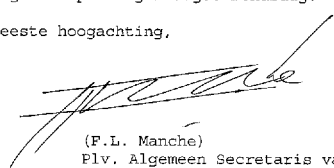
Zeer geachte Heer Droger,
Zeer geachte Heer Kok,

Gaarne zeg ik U beiden dank voor Uw brief aan Zijne Majesteit de Koning ter gelegenheid van de Bondsdag van de Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen in Nederland op 10 oktober jl.

De uiting van Uw hartelijke betrokkenheid bij het Koninklijk Huis en de vriendelijke woorden voor de Koning persoonlijk en voor zijn gezin zijn erg op prijs gesteld.

Ik hoop dat U kunt terugzien op een geslaagde Bondsdag.

Met gevoelens van de meeste hoogachting,

(P.L. Manche)
Plv. Algemeen Secretaris van
Zijne Majesteit de Koning en
Hare Majesteit de Koningin

POSTBUS 30412 2500 GK 'S-GRAVENHAGE TELEFOON 070 - 362 4701

gere zelf verantwoordelijkheid leert dragen voor de keuzes die hij maakt. Het is een gezonde ontwikkeling als een jongere zich niet bij elke keuze die hij maakt afvraagt: „Wat zou pa hiervan vinden? Wat zou ma hiervan zeggen?” Natuurlijk kan en mag hij zijn ouders om advies vragen, maar hij neemt uiteindelijk zelf de beslissing. En die beslissing kan anders uitvallen dan zijn ouders zouden wensen.

Dat kinderen tot andere keuzes komen dan ouders is niet nieuw. Dat gebeurt al de eeuwen door. Het is goed om bij jezelf eens na te gaan waarom je zo veel moeite hebt met het loslaten van je kind. Heeft dat te maken met een soort krampachtigheid alsof het allemaal van jou zou afhangen? Heeft het te maken met schaamtegevoelens: wat zullen de mensen wel niet denken als ze zien dat mijn kind niet meer naar de kerk gaat? Heeft het te maken met mijn trots: dat mijn kinderen er zijn tot meerdere eer en glorie

van mijzelf? Heeft het te maken met verkeerde gevoelens van verantwoordelijkheid? Je voelt je als ouder verantwoordelijk voor de keuze die je zoon of dochter maakt, maar je bent het niet. Verantwoordelijkheid heeft te maken met keuzes die je zelf kunt maken. Als je dochter vertelt: „Pa, ma, ik ga samenwonen met m'n vriend”, dan heb jij als ouder geen keuze. Dus is het ook niet jouw verantwoordelijkheid.

3. Blijf in gesprek met je kind. Het in ge-

spreek blijven met je kind vraagt de nodige tact en wijsheid. Er liggen nogal wat valkuilen in de gesprekken met onze kinderen. Zo is er de valkuil van gaan zeuren: te pas en te onpas er steeds maar weer over beginnen met dezelfde woorden. Een andere valkuil is dat je je kind belast met je eigen verdriet. Hoe begrijpelijk je verdriet ook is, voorkom dat je kind extra belast wordt met schuldgevoelens, omdat hij of zij de oorzaak zou zijn dat jij nachten wakker ligt.

Nog een valkuil in zo'n gesprek is het schermen met het vijfde gebod. Er zijn ouders die het gebod opeisen als iets waar zij recht op hebben. Op die manier kun je veel emotionele en psychische schade aanrichten. Hoeveel zijn daardoor niet het geloof in God kwijtgeraakt? Het vijfde gebod gaat niet zozeer om een recht op gehoorzaamheid dat ouders hebben. Het gaat om een plicht die kinderen hebben. Het gewicht

aan hun ouders toekennen dat hun toekomt: door voor hen te zorgen, hen te eren, te respecteren, te gehoorzamen en te waarderen.

Nog een valkuil: dwing je kind niet om over die andere wegen te praten, want dat is soms best wel moeilijk voor bijvoorbeeld je homofiele dochter of zoon. De gevoelens daarbij zijn vaak al zo verwarrend. Belangrijk is dat je kind zelf kan bepalen wanneer hij of zij daarover wil praten. Dat vraagt om wijsheid om het juiste moment in te schatten. Want aan de andere kant wil je ook niet dat je kind zich terugtrekt in zijn eigen wereld. Wees beschikbaar zodat je zoon of dochter weet dat hij of zij op je terug kan vallen; dat de deur altijd openstaat. Vraag de Heere in het gebed om wijsheid en of Hij openingen wil geven voor een goed gesprek.

Het genadeverbond

Ds. A.K. Wallet

BGD, hoofdstuk X11, De leer van het heil. Par. 42

De heiliging

42.1. Geschenk van de drie-enige God.

Er is een nauwe samenhang tussen rechtvaardiging en heiliging, maar ook een duidelijk verschil.

Wat betekent 'heilig'? Afgezonderd van en toegewijd aan. Omdat God heilig is moet Zijn volk ook heilig zijn.

In de heiliging wordt het beeld van God hersteld, door in een rechte verhouding met God te leven. De rechtvaardiging verlost van de schuld der zonde, maar de heiliging verlost van de smet der zonde. Er komt een afkeer van en strijd tegen de zonde.

Er is een duidelijke relatie tussen de heiliging en Christus, we worden naar Zijn beeld vernieuwd. Ook de Heilige Geest bewerkt de vruchten van de heiliging (Gal.5:22).

42.2. Beleefd geloof.

De heiliging kan alleen in het geloof betracht worden. Er is de oproep: Weest heilig; jaagt naar de heiliging; Dood uw leden die op de aarde zijn.

Beslissend argument tegen het perfectionisme is het feit dat men dan leeft uit eigen kracht en niet meer uit het geloof. Dan is Christus niet meer nodig in de dagelijkse vernieuwing. Om vergeving hoeft dan ook niet meer gevraagd te worden. Niet meer zondigen? (1 Joh.3:9)

42.3. Gerelateerd aan de wet der vrijheid.

Het leven van de heiliging is niet een leven zonder de wet. Maar juist verlangt men uit

gehoorzaamheid een leven naar Gods geboden te gaan. Zelfs wordt de wet in het hart geschreven (Jer.31:33). Denk ook aan Ps.119: een loflied op de wet. De liefde is de vervulling van de wet, maar geen vervanging. Jezus vat de wet samen in het ene liefdegebod. (Matth.22;37v).

42.4 In de gestalte van de navolging.

Alle vermanende gedeelten uit de Evangelien en de brieven van het N.T hebben met heiliging te maken. 1 Petrus 2:21-24: Christus heeft ons een voorbeeld nagelaten opdat wij in Zijn voetstappen zouden wandelen. Belangrijk te zien: wat Christus vóór ons heeft gedaan en wat Hij ons heeft vóórgegaan.

Hierin zien we de eenheid van rechtvaardiging en heiliging.

De navolging werpt ons niet terug op onszelf, maar verwijst ons juist naar Christus. Alleen door Zijn verlossingswerk kunnen we het beeld van de Verlosser vertonen.

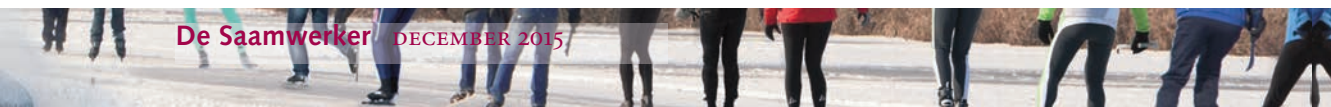
De navolging houdt in: nederigheid, zelfverloochening, overgave en het offer van Christus leven tot behoud van zondaren.

Navolging houdt ook in met Christus gekruisigd en opgestaan zijn (Gal.2:19,20).

De heiliging wordt beleefd in de tegenwoordige tijd door Gods Geest. De gelovige sterft door de kracht van Christus dood en opstanding de zonden af.

42.5. De brede verbanden van milieu en maatschappij.

De heiliging raakt het hele leven, ook het

leven van de schepping en de maatschappij. Het gaat in de heiliging niet alleen om naastenliefde maar ook om eerbied voor de schepping. Hoewel de kerk geen politieke partij is moet zij wel voorlichtend en stimulerend spreken over milieu en maatschappij.

42.6 Het loon als eschatologisch perspectief.

Er is loon dat aan de inspanning tot heiliging blijkens de Schrift is verbonden. Denk aan de uitspraak van antwoord 63 van de H.C. dat de beloning van onze goede werken niet uit verdienste geschiedt, maar uit genade. Toch heeft de godzaligheid een belofte voor dit en het toekomstige leven (1 Tim.4:8). God is een beloner voor die Hem zoeken (Hebr.11:6)

Wie speculeert op loon is huichelachtig en zelfzuchtig bezig en plaatst zich buiten het Koninkrijk van God.

Het loon is dat zij mogen ingaan in het Koninkrijk van God. Wie overwint zal van de vrucht genieten. De bijbelse loongedachte is een aansporing om te volharden. Het is genadeloon.

Vragen

1. Onderscheid tussen rechtvaardiging en heiliging.
 - a) De rechtvaardiging is een rechterlijke daad van God buiten ons, terwijl de heiliging een vernieuwende daad van God in ons is.
 - b) De rechtvaardiging geschiedt eenmaal en is volmaakt, terwijl de heiliging dagelijks dient te gebeuren en in dit leven onvolkomen is.

c) De rechtvaardiging betreft de schuld van de zonde, terwijl het bij de heiliging gaat om de smet der zonde

d) De rechtvaardiging verandert onze staat, terwijl de heiliging onze stand verandert. Bespreek met elkaar deze onderscheidingen. Wordt het daardoor duidelijker?

2. Bij de Reformatie was de vraag: eerst de heiliging óf de rechtvaardiging. Wat zijn dan de consequenties? Zie art.24 Ned.Gel.Bel., ongeveer in het midden. Zegt de volgorde iets in 1 Kor.1:30. (H.C.6,18.)

3. Kan er ook een terugval zijn in de heiliging? Hebr.12:15) En afval? Zie Dordtse.Leerr..art.5 par..4 en 7.

4. Wat is de vrucht van een éézijdig benadrukken óf van de rechtvaardiging óf van de heiliging? In Ned.Gel.Bel., 29 (midden) wordt beleden dat wij niet zullen afwijken noch ter rechterhand noch ter linkerhand? Wat betekent dat in verband met ons onderwerp?

5. Wat betekent 1 Joh.3:9. Zie D.L. hoofdstuk 5 par.1 ,2,3.

6. Hoe kan de wet wettisch gehanteerd worden? Is de christen vrij van de wet? Wat betekent dan Rom.6:14.? Wat wil Luther zeggen met: wij hebben allemaal een paap in ons hart?

7. Hoe zou de kerk in deze tijd haar stem moeten verheffen tegen aantasting van de schepping en van een onevenredige verdeling in de wereld van voedsel en medische verzorging? H.C.40.107.

8. Jezus sprak: Hierin is Mijn Vader heerlijk, dat u veel vrucht draagt. Hoe is de gelovige hierin werkzaam? H.C.24:63,64. H.C.44,114.

Geloofsgroei (2)

Lezen: 1 Petrus 2: 1-5 en 2 Petrus 3: 18

Groeibevorderaars

Alles wat leeft groeit.

Denk aan de lammetjes die je in het voorjaar in de wei ziet lopen. Het heeft iets vertederend die lammetjes. Maar de boer ziet deze diertjes toch wel heel graag groot worden. Als een lam niet groeit, niet groter wordt, is er iets mis.

Alles wat leeft groeit.

Denk aan een baby. Het krijgt melk en als het goed is groeit het daarvan. Daarom wordt het gewicht op het consultatiebureau gewogen en de lichaamslengte gemeten. De gegevens worden opgeslagen in de computer zodat je kunt zien of het kind te snel groeit of te weinig.

Als een kind niet goed groeit, ben je als vader/moeder bezorgd. Want dat hoort niet.

De apostel Petrus wil graag zien dat zijn lezers in geestelijk opzicht groeien (1Petr.2:2). Petrus gebruikt het beeld van een klein kind, een pasgeboren kind, dat melk drinkt aan de borst van moeder.

Wat is zo'n kleintje soms gulzig en gretig.

Het heeft honger en vraagt om voedsel.

Dat vragen doet zo'n kind door te huilen, te schreeuwen. Overdag, maar ook 's nachts. Het wil zo graag voeding hebben, melk hebben.

In die moedermelk zitten de bestanddelen die het nodig heeft om te kunnen groeien: Kalk, ijzer, vitamines en mineralen.

Om te kunnen groeien, moet je gevoed worden.

Ds. W.A. Capellen

Om geestelijk te kunnen groeien, moet je ook gevoed worden.

Waarmee dan?

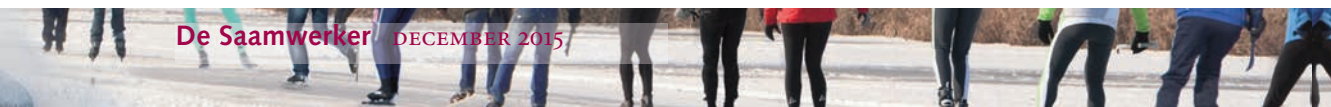
Petrus zegt: allereerst met het WOORD VAN GOD.

Dat is dé groeibevorderaar.

Het Woord van God is hét middel waardoor je het nieuwe leven krijgt. Wedergeboren wordt. En datzelfde Woord van God is ook het middel waardoor het nieuwe leven onderhouden mag worden, zodat je kunt groeien. Daarom zegt Petrus: wees begerig, verlang vurig naar de melk van Gods Woord. Verlang naar de zuivere melk van het Woord. Want dat Woord is het waarmee het nieuwe leven gewekt wordt. Dat Woord is er ook om het nieuwe leven te onderhouden zodat het kan groeien. Het is, om het zo te zeggen, kwalitatief heel goede melk.

Als we tot geloof mochten komen, blijven we levenslang aangewezen op de melk van het Woord. Elders in de Bijbel wordt er wel onderscheid gemaakt tussen melk en vaste spijs, vast voedsel. Melk is dan voor pasgelovigen. Vast voedsel voor hen die verder mogen zijn in het geloof. Melk vormt dan een tegenstelling met vast voedsel. Maar dat onderscheid, die tegenstelling is niet toepasbaar op 1 Petrus 2: 2.

Petrus zegt: je moet als kind van God net zo verlangend en hongerig zijn naar goede melk, zoals dat kindje verlangt naar de melk van moeder waar alle stoffen die het nodig heeft inzitten.

Het Woord van God is kwalitatief goede, zuivere melk waardoor het geloof wordt gewerkt. Het is óók het middel dat de Heilige Geest gebruiken wil om het gewerkte geloof te laten groeien. Welke rol neemt de Bijbel in uw leven in? Bent u trouw in het lezen van de Bijbel?

Als het goed is, als er een levend geloof is, mag er honger zijn naar het Woord. Het is Gods stem tot mij. Hij wil mij door Zijn woorden kracht geven. Mij de goede richting wijzen. De blijdschap van het geloof schenken. Mijn liefde tot Hem en de ander laten groeien.

We zijn dus op de Bijbel aangewezen voor geloofsgroei.

Misschien valt u dat wel een beetje tegen. Zo bijzonder vinden we de Bijbel soms helemaal niet. Toch is dat het wel.

Het is hét middel dat de Heilige Geest gebruikt. Het is als wat water is voor plantjes en bloemetjes: zonder water kunnen ze niet groeien.

Broeders, nemen wij (nog) rustig de tijd om een stukje in Gods Woord te lezen en een goed boek bij het Woord te lezen?

Wat is het belangrijk om voor en bij het lezen te vragen: Heere, mag ik Uw Woord verstaan?

Lees de Bijbel!

De Heere Jezus is ons er in voorgegaan. Hij was bezig met het Woord van God, dat was Zijn lust en leven.

Zouden we ook niet elkaar nodig hebben om het geloof warm te houden?

Spurgeon, de bekende prediker uit de 19e eeuw, gebruikt een voorbeeld om duidelijk te maken dat je in het geloof elkaar nodig

hebt. Hij zag eens in een haard van een smederij allemaal verschillende kolen liggen die er samen voor zorgden dat het vuur brandde. Als nu zo'n kooltje, zegt Spurgeon, uit de haard valt, denk je dan dat zo'n kooltje in z'n eentje kan blijven branden? Nee, dat kan niet. Zo is het ook met mijn geloof. Alleen samen met de andere leden kan de vlam van mijn geloof blijven branden. Dat is wat wij elke zondagmiddag belijden met de geloofsbelijdenis: "Ik geloof in de gemeenschap der heiligen."

Persoonlijk Bijbellezen, met elkaar op de vereniging en binnen de eredienst met de gemeente is bijzonder waardevol en wil door God gezegend worden.

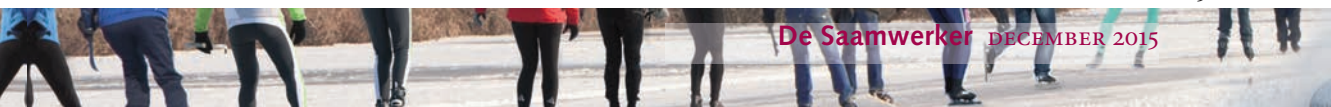
De Heere laat in Zijn goedheid Zijn stem horen opdat de gelovige zal mogen groeien in de liefde tot God. Opdat er een groei mag zijn in het kennen van Zijn wil.

Zou een gelovige ooit op een punt komen dat hij uitgeleerd raakt, uitgroeid is?

Bij het stellen van deze vraag, moet ik denken aan een schilderij van Gerard Dou: 'Portret van een oude vrouw'. Dit schilderij werd voorheen toegeschreven aan Rembrandt. Men dacht dat Rembrandts moeder te zien is die uit een Bijbel leest. Het schilderij is echter gemaakt door de Leidenaar Gerrit Dou (1613-1675), een leerling van Rembrandt. Het is zijn belangrijkste werk en vandaag de dag in het bezit van het Rijksmuseum Amsterdam.

De oude vrouw leest heel aandachtig de Bijbel. Maar, moet deze oude vrouw nog groeien in de kennis en de genade van Christus?

In het gewone leven ben je op een gegeven moment uitgroeid, je krimpt misschien

zelfs wat bij het ouder worden in. Maar in het leven met God is daar geen sprake van. "In de ouderdom zullen zij nog vruchten dragen, zij zullen fris en groen zijn (Ps.92:15)."

Iedere gelovige blijft z'n leven lang aange-wezen op de melk van het Woord van God. We bereiken op aarde niet het punt dat we achterover kunnen gaan leunen omdat we wel 'uitgeleerd' en 'uitgegroeid' zijn. Wij blijven levenslang leerling.

Naast de Bijbel is ook HET GEBED onmisbaar voor de gelovige.

In het gebed mag ik contact hebben met de Heere. Hij is het die eerst tot mij spreekt en uit wederliefde wil ik ook zo graag met Hem spreken. Een christen kan niet leven zonder gebed. Zoals wij niet in leven kunnen blijven als we niet adem halen, zó kan een christen niet leven zonder het gebed. Zondag 45 van de Heidelbergse Catechismus zegt dat bidden het belangrijkste middel is om je dankbaarheid richting God voor de geschonken verlossing te uiten. In het gebed mag de verborgen omgang met God beoefend worden.

Weet u wie ons daarin is voorgegaan? De Heiland zelf. Hij zocht contact met Zijn Vader. Hij ging geregeld een berg op om alleen met God te zijn.

In de hof van Gethsemane riep Hij tot God. Het gebed is wel de 'geestelijke hartslag' genoemd.

Je geestelijke gezondheid kun je hieraan toetsen of je ook een biddend mens bent. Bidden behoort tot de ruggengraat van het daadwerkelijk christen-zijn.

Het eerste teken van leven van een pasgeboren kindje is dat het ademhaalt en huilt. Het

eerste teken van de wedergeboorte is bidden. De Heere zegt als bewijs van de bekeering van Saulus dat hij in gebed is: zie hij bidt (Hand.9:11). Van goddelozen wordt gezegd dat zij Jezus niet aanroepen (Psalm 14: 4). Volgelingen van Hem echter wel. Dat kan ook niet anders want bidden is vertrouwelijk samenspreken met God (Calvijn). Het gebed is hét communicatiemiddel dat de Heere ons geeft waarmee we met Hem, de levende God, mogen communiceren. Niet alleen aan het begin van de weg met de Heere, maar óók verder op de geloofsweg. Altijd weer...en steeds meer.

Als je God liefhebt maar het bidden functioneert niet echt, verpieterd je geloof. Het schrompelt weg. De liefde stukt. Om lief te hebben, om de liefde te onderhouden is er toch contact nodig? In het contact met God, door Bijbel en gebed, mag het geloof groeien.

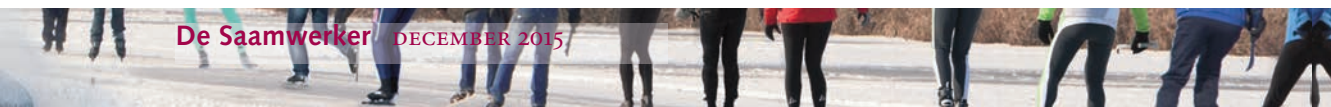
Daarom: lees je Bijbel, bidt elke dag dat je groeien mag, geestelijk groeien mag. We mogen veel verwachting hebben van God, want Hij luistert naar het gebed.

Als je (klein)zoontje, (klein)dochter jarig is, feliciteert je haar/hem terwijl je een leuk cadeau overhandigt.

Het staat onbeleefd en het is teken van on-dankbaarheid als het kind dan vervolgens zegt: en...krijg ik nog meer? Is dit alles wat ik krijg?

Maar, broeders, tegen de Heere mogen we dat wél zeggen.

Niet als teken van onbeleefdheid of on-dankbaarheid (en ook niet als teken dat je als een rechthebbend mens tegenover God staat) maar als teken dat je graag nog méér van Zijn genade wilt ontvangen om Hem te

kunnen eren.

Je mag Hem vragen om meer: meer van Zijn Geest, meer van Zijn heil, meer van Zijn geestelijke gaven, meer volgzzaamheid, meer eenswillendheid, meer onderwerping en vertrouwen.

Juist ook als het moeilijk is in je leven en je God niet begrijpt.

Juist ook als er tegenslag is.

Want dat is een ander middel dat de Heere kan gebruiken om het geloof dat Hij gaf sterker te maken. Beproeving, GELOOFS-BEPROEVING, kan God gebruiken om de gelovige des te meer doen wortelen in Hem en Zijn Woord.

Als er tegenwind is, kun je een les krijgen in afhankelijkheid en vertrouwen.

Als het voor de wind gaat, kan de gedachte bij ons zomaar post vatten: ik ben onafhankelijk. Ik red het zelf. Maar als de weg anders gaat dan gewenst, als er een wegomleiding is, dan blijkt wie God voor me is.

Petrus schrijft in zijn eerste brief dat de beproeving van het geloof uiteindelijk gericht is op de lof, de eer en de heerlijkheid van de Heere (1 Petrus 1: 7).

In het Reformatorisch Dagblad van 5 februari 2015 was er een interview te lezen met een Nigeriaanse evangelist.

Het dorp waar hij woont, werd in november 2014 overvallen door de terreurgroep Boko Haram.

Wie de Islamitische geloofsbelijdenis niet kon opzeggen, werd gedood.

Hij zei: "Ik bracht de tijd door in gebed en vertrouwde me toe aan God. Ik herinnerde toen ik ondervraagd werd de tekst waar on-

langs in een Bijbelstudie over gesproken was, namelijk de tekst dat je niet bang hoeft te zijn als je voor rechters wordt gesleept, omdat God je dan de woorden in de mond zal geven."

God gaf hem de woorden.

Door een wonder werd hij vrijgelaten.

Degen die hem interviewde vroeg hem:

"Wat ging er door je heen toen u werd meegenomen naar het kamp van gewelddadige moslims?"

Hij antwoordde: "Ik was niet in paniek.

Ik bedacht dat God de Levende is. Ik voelde me rustig.

Ik moest denken aan wat Paulus gezegd heeft: het leven is mij Christus en het ster-ven gewin. Dus waar zou ik bang voor moeten zijn?"

Broeders, zijn dit misschien woorden van iemand wiens geloof beproefd werd, gelouterd werd? Is dit het getuigenis van iemand die door moeilijke omstandigheden heen zijn geloof mocht behouden, ja, zelfs een verdieping mocht meemaken?

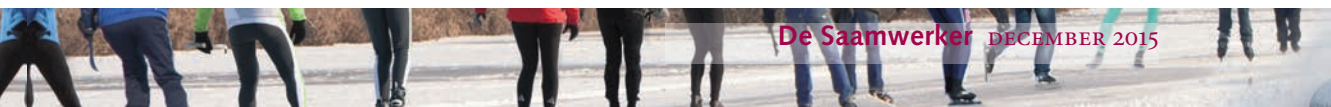
Het vertrouwen van deze evangelist op God werd niet beschaamd.

God hield hem staande en gaf hem overgave aan Hem.

En met des te meer vertrouwen mag deze broeder in Nigeria doorgaan met evangeliseren, ziende op Gods trouw en genade.

Dan weet je zelf soms niet hoe het verder moet, je bent je leven niet veilig, maar dan is er een vastklemmen aan het Woord, aan God Zelf.

Of wat dacht u van de vrouw van Ralph Erskine, de bekende puriteinse predikant uit de 18e eeuw? Zijn vrouw kreeg 10 kin-

deren waarvan er 5 al heel jong stierven.
Wat een beproeving.

Zelf stierf ze op 32-jarige leeftijd na een ziekbed.

Midden in die beproeving mocht ze God overhouden.

Weet u hoe zij stierf? Op haar sterfbed zei ze: "Dood, waar is uw prikkel? Hel waar is uw overwinning? Gode zij dank, Die ons de overwinning geeft door onze Heere Jezus Christus!" Deze woorden herhaalde zij tot 3x toe, schrijft Erskine.

Toen stierf ze op zachte en gemakkelijke wijze.

Broeders, is zo'n sterfbed geen teken dat God begint in een mensenleven en geloofsgroei geeft? Hij brengt dwars door moeite en beproeving heen tot geestelijke volwassenheid!

Misschien dat u op dit moment beproefd wordt. Dat kan.

De Heere wil Zijn kinderen gelijkvormig maken aan het beeld van Christus. Dr. J.R. Beeke schrijft ergens dat als je beproefd wordt je moet bedenken dat het leven kort is en de eeuwigheid geen einde heeft. "Denk veel aan de kroon die u zult verkrijgen en aan uw eeuwige gemeenschap met de drieënige God, de heiligen en de engelen."

We concluderen dat de Bijbel en het gebed 2 heel belangrijke groeibevorderaars zijn. Geloofsbeproeving is een andere. Maar er zijn er nog meer natuurlijk. Ik stip er kort nog een aantal aan, zonder volledig te zijn.

De christelijke, Godzalige OPVOEDING wil de Heere gebruiken als middel in zijn hand

voor uw kinderen. Wellicht dat een Godvrenzende vader/moeder ook voor u tot zegen is geworden.

U werd de weg gewezen naar Christus toe. Uw ouders gaven u het goede voorbeeld, namen u (als kind) bij de hand en u mocht verder geleid worden. U kreeg steeds helderder te zien wie u bent en wie God in Christus voor u wil zijn.

Wat dacht u van MUZIEK, goede muziek waarin woorden van God centraal staan? Woorden van een psalm, een lied kunnen je doen opfleuren, kunnen nieuwe kracht geven met als gevolg dat je wint aan Godsvertrouwen. Heerlijk is dat.

Ook CONTACTEN met anderen kunnen functioneren in de handen van God om het geloof te doen verlevendigen. Heeft de Heere o.a. met dat doel niet het huwelijk ingesteld? We mogen elkaar binnen het huwelijk opscherpen, de goede weg wijzen, elkaar vertroosten met goede woorden. Maar ook binnen de gemeente mogen we met elkaar meeleven en elkaar steunen, troosten en bemoedigen.

En laten we het gelovig gebruik van de SACRAMENTEN niet vergeten.

Deze zijn toch bedoeld om het geloof te versterken?

Het doopwater laat zien dat de belovende God uit genade zonden wil wegwassen. In het heilig Avondmaal mag het sterven van de Heiland uitgebeeld worden. Hij liet Zijn lichaam breken en Hij heeft Zijn bloed vergoten tot een verzoening van zonden.

Als je dát gelovig mag zien, gelovig mag

Vragen staat vrij

proeven, geeft dat nieuwe kracht in het leven van het geloof. Het is een groeibevorderaar. Het verbind je des te meer aan Christus.

Antwoord 66 van onze Heidelbergse Catechismus zegt dat God door het gebruik van de sacramenten de belofte van het evangelie des te beter te verstaan geve en verzegele. Dan mag het (zwakke) geloof, tegen de klippen op, groeien.

Maar er zijn niet alleen groeibevorderaars, maar ook groeiremmers waar door een gezonde ontwikkeling van het geloofsleven wordt geremd. Er kunnen stoornissen optreden in de groei.

De grote tegenspeler van God, satan, loert als een vijand op de Kerk en ieder lidmaat ervan (Artikel 12 NGB). Hij wil de gelovige weghouden bij de troon van Gods genade. Hij wil het contact met God verstoren en blokkeren.

Hij wil niet dat de gelovige groeit in liefde en vertrouwen tot God.

De satan is erop uit om een kind van God te laten verachten in de genade.

Gebeurt dat niet als er stilstand is in de genade?

En... geestelijke stilstand is achteruitgang. Waar water niet in beweging is, niet stroomt, begint het te stinken.

Waar de genade van God in Christus vanzelfsprekend wordt, is er geen voortgang in het leven van het geloof, maar achteruitgang. Waar de verwondering verdwijnt, is er stagnatie in het geloofsleven.

Er is een vraag van een M.V.lid, die graag wil weten wat bedoeld wordt met de plaats Gosen in diverse hoofdstukken van het boek Jozua. Volgens de vrager kan dit toch niet betekenen het land Gosen waar Israël destijds verbleef in het land Egypte.

Antwoord: Het is duidelijk dat het Gosen uit Jozua niet in Egypte ligt. In Joz.10:41 staat: En Jozua sloeg hen van Kades-Barnéa tot Gaza toe, ook het gehele land Gosen tot Gibeon toe.

Kades-Barnéa tot Gaza moet dan de Zuid-West grens zijn; de oostgrens, waar Gibeon ligt zal dan ook de landstreek van Gosen omvatten.

In Jozua 11:16: Alzo nam Jozua al dat land in, het gebergte en al het Zuiden en al het land Gosen. Dit komt overeen met Joz.10:41; Er zou een plaats Gosen geweest te zijn met een landstreek daaromheen, die daarnaar genoemd was en die bij het gebergte lag. (het gebergte van Juda)

In Jozua 15:51 wordt ook weer over dat Gosen gesproken, in verband met het feit dat het aan de stam van Juda werd toegekend.

De etymologie van de naam van deze plaats heb ik niet kunnen achterhalen.

Het kan van ouds al zo geheten hebben. Het kan ook zijn dat de Israëlieten die plaats zo genoemd hebben.

Als we denken hoeveel plaatsen in de VS Nederlandse namen dragen, doordat de mensen die er uit Nederland kwamen wonen, die plaatsen zo genoemd hebben, is

dat dus heel goed mogelijk. Je komt daar Noordeloos en Breukelen en Nieuw-Amsterdam en Haarlem enz. tegen. Zo ook trouwens in Zuid-Afrika. Zo kan men ook in Israël, gedachtig aan de tijd in Egypte, een bepaalde plaats of streek genoemd hebben, denkend aan hun verblijf in het land Gosen in Egypte.

Een tweede vraag die op een M.V speelde ging over het feit dat in het O.T zelfs gelovige mannen meerdere vrouwen hadden. Ook lees je niet een expliciete veroordeling daarvan. Hoe moeten we dit zien?

Ik kan niet beter doen dan een kanttekening over te nemen uit de studiebijbel van de H.S.V.(bladzij 2316).

Polygamie

Waarom liet God polygamie toe in het O.T.? God heeft nergens in de Bijbel polygamie opgedragen of iemand gezegd meer dan één vrouw te huwen. Maar God liet polygamie tijdelijk toe (Hij gaf er geen algemeen verbod op) zonder het expliciet goed te keuren. Toch lijkt het in de oudtestamentische geschiedenissen tot problemen te leiden, wanneer een man twee of meer vrouwen heeft.(zie Gen.16; 1 Sam.1; 1 Kon.11; zie het verbod in Deut.17;17)

Bovendien is polygamie vreselijk vernederend voor vrouwen, want vrouwen hebben bij polygamie niet dezelfde waarde als de man, en hebben dus niet volledig deel aan de hoge status dat ze geschapen zijn 'naar het beeld van God'(Gen.1:27) en 'mede-erfgenamen van de genade van het eeuwige leven' zijn(1 Petr.3:7). De vereiste dat een opziener 'de man van één vrouw' moet zijn (1 Tim.3:2) sluit uit dat polygamisten ouderling zouden kunnen worden.....(Uit

werken van Josephus en anderen blijkt dat polygamie in de eerste eeuw nog beoefend werd onder de Joden)

Dit heeft tegenwoordig een praktische toepassing op het zendingsveld bij culturen waar polygamie nog steeds voorkomt: de Bijbel zal een man niet aansporen om van zijn overtallige vrouwen te scheiden als dit betekent dat ze zonder levensonderhoud en bescherming zouden komen. Maar dat betekent niet dat het een man die meerdere vrouwen heeft, vrijstaat om ouderling te worden. Dit model leidt meestal na een paar generaties tot het afschaffen van polygamie in de kerk

Aanvulling: Denk ook nog aan Maleachi 2:15, waar staat dat God maar één vrouw gegeven heeft (aan Adam.W.) hoewel Hij er meer had kunnen scheppen. Denk ook aan het feit dat God als de bruidegom spreekt over Zijn bruid (enkelvoud. W)

Correctie meditatie in nr 3

Helaas is in het nummer van september j.l. een storende fout geslopen in de meditatie van ds Van Sorge. De passage op pag. 3, kolom2, regel 11 t/m 13 is nl. onvolledig en taalkundig onjuist. De goede lezing luidt: "Dit alles zegt de HEERE tot Israël, het volk waaraan Hij Zich op bijzondere wijze geopenbaard heeft. Hij heeft immers Abr(ah)am geroepen uit het heidense Ur. Hij heeft Zich aan Jakob bekendgemaakt. Hij heeft aan Mozes" enz.

De tekst waarnaar verwezen wordt onder aan kolom 1 is niet Jesaja 8:9a, maar 8:19a. Verwijs in dat oude nummer a.u.b. naar de correctie die hierboven vermeld is.

